

Gegevens bevoegd gezag

Referentienummer

Datum ontvangst

Formulierversie
2019.01

Aanvraaggegevens

Publiceerbare aanvraag/melding

Aanvraagnummer	4392515
Aanvraagnaam	06C02 Milieuneutrale verandering proefdraaien F-35
Uw referentiecode	707260
Ingediend op	24-07-2019
Soort procedure	Reguliere procedure
Projectomschrijving	Aanvraag voor het proefdraaien van de F-35 na reparatie of onderhoud.
Opmerking	Kosten zijn voor aanvraag milieu niet relevant.
Gefaseerd	Nee
Blokkerende onderdelen weglaten	Nee
Kosten openbaar maken	Nee
Bijlagen die later komen	-
Bijlagen n.v.t. of al bekend	-
Bevoegd gezag	
Naam:	Ministerie I&M alleen voor defensie
Bezoekadres:	Inspectie Leefomgeving en Transport Graadt van Roggenweg 500 Utrecht
Postadres:	Postbus 16191 2500BD Den Haag
Telefoonnummer:	088 489 00 00
E-mailadres:	WaboAIB@ILenT.nl
Website:	www.ILenT.nl of www.Rijk.nl
Contactpersoon:	10 2 e
Bereikbaar op:	Kantoortijden

Overzicht bijgevoegde modulebladen

Aanvraaggegevens

Locatie van de werkzaamheden

Werkzaamheden en onderdelen

Inrichting of mijnbouwwerk oprichten of veranderen (Milieu)

- Milieuneutraal veranderen (voormalige 8.19 Melding Wm)

Bijlagen

Locatie

1 Adres

Postcode	8919AK
Huisnummer	7
Huisletter	-
Huisnummertoevoeging	500
Straatnaam	Keegsdijkje
Plaatsnaam	Leeuwarden

Gelden de werkzaamheden in deze
aanvraag/melding voor meerdere
adressen of percelen?

☐ Ja
☒ Nee

3 Toelichting

Eventuele toelichting op locatie	Betreft militair terrein; vliegbasis Leeuwarden, grotendeels gelegen in de gemeente Leeuwarden en deels in de gemeente Waadhoeke.
----------------------------------	---

Formulierversie
2019.01

Milieuneutraal veranderen (voormalige 8.19 Melding Wm)

Inrichting of mijnbouwwerk oprichten of veranderen (Milieu)

1 Milieuneutrale wijziging van de (werking van de) inrichting (Wabo art 2.1 lid 1 onder e en art 3.10 lid 3)

Beschrijf de voorgenomen
verandering van de inrichting.

Zie bijlage M03.

Op grond van welke
vergunning(en) is de inrichting
opgericht dan wel in werking?

Zie bijlage M03.

Beschrijf van welke onderdelen
van de vergunning(en) en de
daaraan verbonden beperkingen
en voorschriften wordt afgeweken
en de mate waarin ervan wordt
afgeweken.

Zie bijlage M03.

Wanneer voert u de voorgenomen
verandering uit?

01-10-2019

Beschrijf waarom de verandering
van de inrichting of de werking
daarvan niet leidt tot andere of
grotere nadelige gevolgen voor het
milieu.

Zie bijlage M03.

Beschrijf waarom het maken
van een milieueffectrapport als
bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet
milieubeheer niet verplicht is.

De gevraagde activiteit wordt niet genoemd in onderdeel C
of D van de bijlage bij het besluit mer.

Beschrijf waarom de verandering
niet leidt tot een andere inrichting
dan waarvoor eerder een
vergunning is verleend.

Zie bijlage M03.

Bijlagen

Formele bijlagen

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
06C02_M01_Situatietekening	06C02 M01 Situatietekening.pdf	Situatietekening milieu	2019-07-24	In behandeling
06C02 M02b_Plattegrondtekening	06C02 M02b Plattegrondtekening- MNV_OPENB- AAR.pdf	Plattegrond Milieu	2019-07-24	In behandeling
06C02_M03_Toelichting bij aanvraag	06C02 M03 Toelichting b j aanvraag_milieuneutraal.pdf	Anders	2019-07-24	In behandeling
06C02_A01_Overzicht bijlagen	06C02 A01 Overzicht bijlagen_MNV.pdf	Anders	2019-07-24	In behandeling
06C02_A02_Aanbiedingsbrief	06C02 A02 Aanbiedingsbrief.pdf	Anders	2019-07-24	In behandeling

Bijlage A01: Overzicht bijlagen aanvraag omgevingsvergunning

ALGEMEEN

Nr.	Titel bijlage	Gelinkt in OLO aan bijlage	Datum ingediend
A01	Overzicht bijlagen (dit document)	➤ Anders	24-07-2019
A02	Aanbiedingsbrief	➤ Anders	24-07-2019

MILIEU

Nr.	Titel bijlage	Gelinkt in OLO aan bijlage	Datum ingediend
M01	Situatietekening	➤ Situatietekening milieu	24-07-2019
M02a	Plattegrondtekening Departementaal vertrouwelijk	➤ N.v.t.	24-07-2019
M02b	Plattegrondtekening openbaar	➤ Plattegrond milieu	24-07-2019
M03	Toelichting bij aanvraag	➤ Anders	24-07-2019
M04	Akoestisch onderzoek Departementaal vertrouwelijk	➤ N.v.t.	24-07-2019

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 16169 2500 BD Den Haag

Inspectie Leefomgeving en Transport
Team Leefomgeving bedrijven en infra
t.a.v. 10 2 e
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

WaboAIB@ilent.nl

Rijksvastgoedbedrijf
Directie Vastgoedbeheer
Klant &
Vastgoedmanagement |
Sectie
Omgevingsmanagement

Sint Jacobsstraat 16, Utrecht
Postbus 16169
2500 BD Den Haag

Contactpersoon

10 2 e

10 2 e

@rijksoverheid.nl

Datum 17 juni 2019
Betreft Aanvraag beperkt proefdraaien F-35 Vliegbasis Leeuwarden

Ons kenmerk
707260

KvK nummer
65890604

BTW nummer
NL8563.05.765.B.01

Geachte heer/mevrouw,

Bij deze bied ik u de aanvraag conform de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aan voor de wijziging van activiteiten van de Vliegbasis Leeuwarden (objectcode 06C02). Het betreft een aanvraag voor een wijziging van het proefdraaien van gevechtsvliegtuigen. Een nadere toelichting vindt u in de aanvraag en de bijlagen. Verzocht wordt de vergunning op naam te stellen van:

Commandant Vliegbasis Leeuwarden

10 2 e

MPC 80A
Postbus 8762
4820 BB Breda

Daar het niet mogelijk is de ondertekening van de aanvraag op het digitale formulier uit te voeren, verzoek ik u de ondertekening van deze brief als ondertekening van de aanvraag te beschouwen.

Voor vragen omtrent deze aanvraag kunt u contact opnemen met mevr. 10 2 e, adviseur milieu van het Rijksvastgoedbedrijf. U kunt haar bereiken via de contactgegevens zoals op deze brief weergegeven.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Defensie,
namens deze,

ing. C.R. Hakstege
Hoofd Sectie Omgevingsmanagement

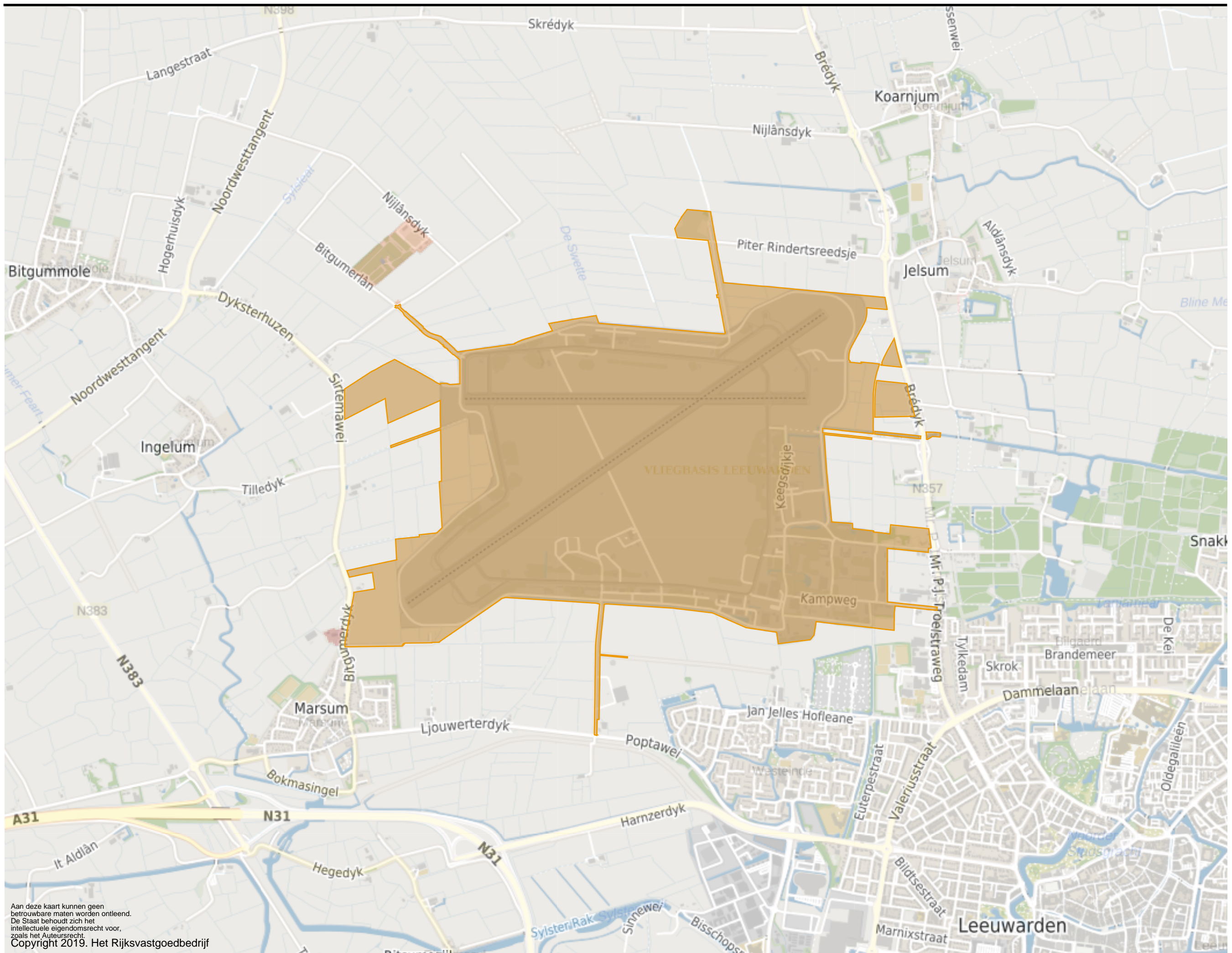
2019-05-17

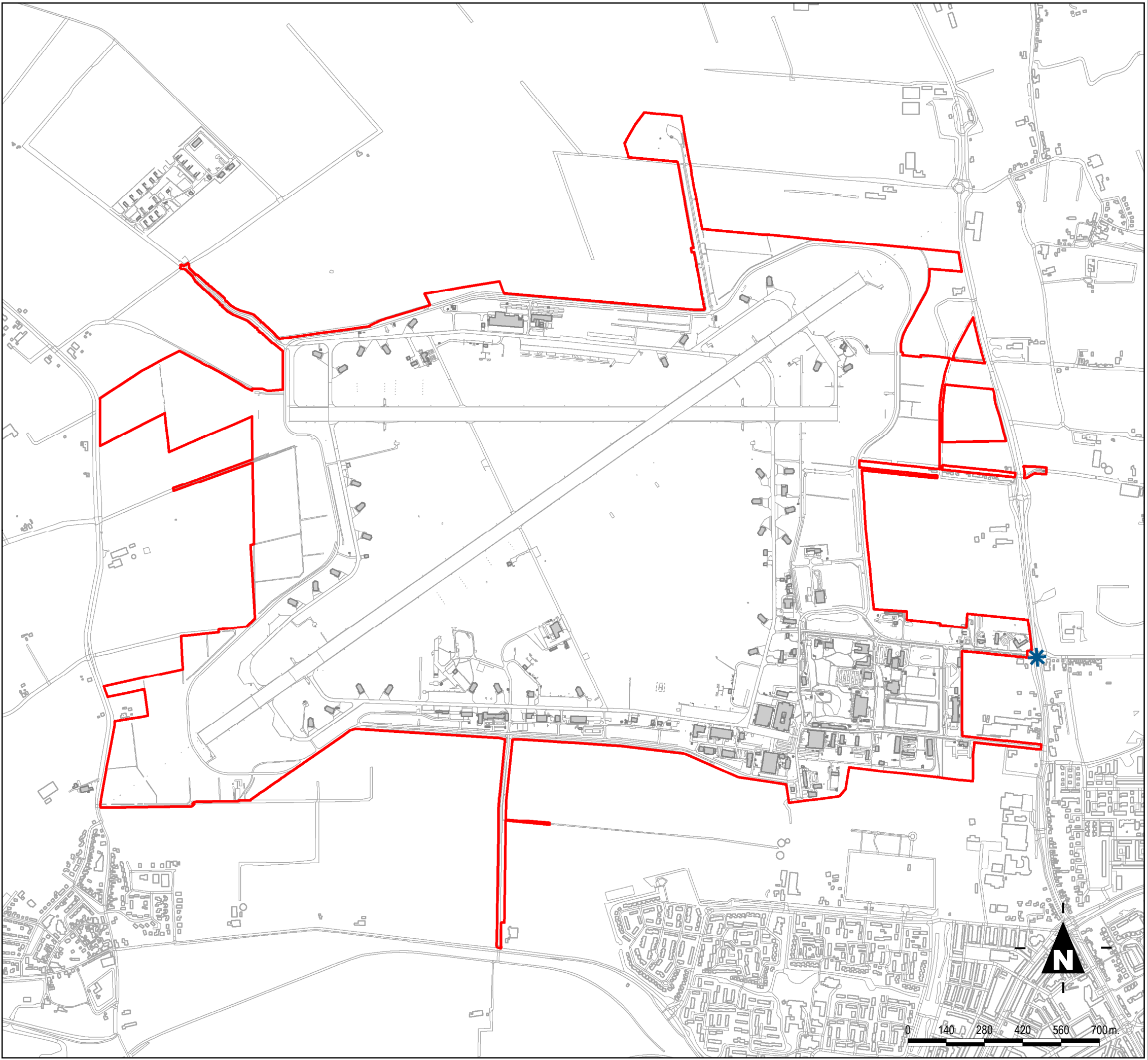

0 200 400m

Rijksvastgoedbedrijf,
Korte Voorhout 7,
2511 CW Den Haag,
www.rijksvastgoedbedrijf.nl

Legenda

- Hoofdingang
- Objectgrens
- Gebouwen
- Ondergrondse gebouwen

Topografie

06C02 VliegBasis Leeuwarden

Schaal: 1:14000 (A3)
Datum: 27 mei 2019

Rijksvastgoedbedrijf
Hoewel aan de totstandkoming van deze vastgoedgegevens de uiterste zorg is besteed, aanvaardt het Rijksvastgoedbedrijf geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele fouten, onduidelijkheden of onvolkomenheden, noch voor de gevolgen hiervan. Aan deze gegevens kunnen geen rechten worden ontleend.
© Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Informatie bij aanvraag
omgevingsvergunning
milieuneutrale verandering

Vliegbasis Leeuwarden (06C02)

Versie 1

Datum 23 juli 2019

Status Definitief

Colofon

Versie 1

Contactpersoon 10 2 e

10 2 e @rijksoverheid.nl

Rijksvastgoedbedrijf

Vastgoedbeheer

Klant & Vastgoedmanagement

Sectie Omgevingsmanagement | Cluster

Vergunningen Brandveiligheid, Milieu & Water

Sint Jacobsstraat 16, Utrecht

Postbus 16169

2500 BD Den Haag

Inhoud

1. Algemeen.....	4
1.1. <i>Inleiding</i>	4
1.2. <i>Beschrijving van de voorgenomen verandering</i>	4
1.2.1. <i>Proefdraaien F-35</i>	4
1.2.2. <i>Neven- en onderhoudsactiviteiten F-35</i>	5
1.3. <i>Overzicht vigerende vergunningen en meldingen</i>	6
1.4. <i>Verzoek om flexibele vergunning</i>	7
1.5. <i>Geheimhouding</i>	7
2. Beleid en regelgeving	8
2.1. <i>Besluit milieueffectrapportage</i>	8
2.2. <i>Activiteitenbesluit milieubeheer</i>	8
2.3. <i>Voortoets Wet natuurbescherming</i>	8
3. Beschrijving milieuaspecten	9
3.1. <i>Inleiding</i>	9
3.2. <i>Effecten voor water</i>	9
3.3. <i>Effecten voor lucht</i>	9
3.4. <i>Effecten voor bodem</i>	9
3.5. <i>Effecten op geluid</i>	9
3.6. <i>Effecten voor afvalstoffen</i>	10
3.7. <i>Effecten voor (externe) veiligheid</i>	10
3.8. <i>Effecten voor energieverbruik</i>	10

1. Algemeen

1.1. Inleiding

Vliegbasis Leeuwarden is één van de twee “Main Operating Bases” van de Koninklijke Luchtmacht en is de thuisbasis van het met F-16's opererende 322 Squadron. De gevechtsvliegtuigen F-16 worden de komende jaren vervangen door de F-35 Lightning II. Per oktober 2019 worden de eerste twee F-35's gestationeerd op de vliegbasis Leeuwarden. In de eindsituatie zouden er 22 F-35's gestationeerd moeten zijn op de vliegbasis en geen F-16's meer. Voor Leeuwarden wordt deze situatie voorzien voor eind 2022.

Namens Vliegbasis Leeuwarden wordt een milieuneutrale verandering aangevraagd op de vergunde situatie. De verandering betreft het proefdraaien van de F-35 na reparatie en onderhoud. Het proefdraaien van de F-16 is nu de meest dominante geluidbron binnen de vliegbasis. Het proefdraaiprogramma van de F-35 produceert een ander geluidsspectrum dan het proefdraaien van de F-16, waardoor er een wijziging is ten opzichte van de vergunde situatie.

Het proefdraaien na reparatie en onderhoud betreft niet het proefdraaien voorafgaand aan een vlucht. Deze laatste activiteit wordt niet gerekend tot het grondgeboden geluid en wordt derhalve gereguleerd middels de Luchtvaartwet. Deze aanvraag betreft alleen de grondgebonden activiteiten van de F-35, met de nadruk op het proefdraaien.

Dit document geeft een nadere beschrijving van de gevraagde verandering en de effecten op het milieu.

1.2. Beschrijving van de voorgenomen verandering

1.2.1. *Proefdraaien F-35*

Na reparatie en onderhoud van de jachtvliegtuigen worden verschillende testen uitgevoerd, waaronder een grondtestprogramma. De jachtvliegtuigen moeten 24 uur per dag, 7 dagen per week inzetbaar zijn. Defensie vraagt daarom de mogelijkheid om 7 dagen per week te kunnen proefdraaien na onderhoud. In het algemeen zal het proefdraaien na reparatie en onderhoud echter op werkdagen plaatsvinden. Ook zijn in de transitiefase van F-16 naar F-35 de gevraagde proefdraaitijden per etmaal voor de F-35 nog beperkt. Zie voor een nadere beschrijving van de proefdraaitijden het akoestisch onderzoek (bijlage M04).

Het grondtestprogramma wordt uitgevoerd in of voor de noordelijke shelters. Bij hoge uitzondering wordt er proefgedraaid bij de Quick Reaction Alert (QRA). Deze situatie is vanwege het niet planbare incidentele karakter niet opgenomen in de representatieve bedrijfssituatie voor het akoestisch onderzoek. Zie bijlage M02a voor de locatie binnen de inrichting.

De F-35's worden met een elektrisch aangedreven sleepvoertuig naar de proefdraailocaties toegebracht vanaf de onderhoudshangar of shelter. Het proefdraaien vindt in of voor de shelters plaats. Het "HSLT" (High Speed Low Trust) proefdraaiprogramma wordt op platformen uitgevoerd welke meer centraal op de vliegbasis zijn gelegen. De toestellen worden vervolgens met het sleepvoertuig naar de onderhoudshangar of shelters teruggebracht.

Wanneer de accu van de F-35 leeg is wordt er bij de start van een proefdraaibeurt gebruik gemaakt van diesel aangedreven start-up equipment. Dit gebeurt incidenteel bij de shelters. Bij het proefdraaien op platforms wordt gebruik gemaakt van de start-up equipment, omdat daar geen beschikking is over de juiste elektra aansluitingen.

Er wordt slechts één gevechtsvliegtuig tegelijkertijd proefgedraaid binnen de inrichting. Er is onderscheid gemaakt in een drietal representatieve bedrijfssituaties:

- Een dag proefdraaien van de F-16,
- Een dag proefdraaien van de F-35, en
- Een dag proefdraaien van zowel F-16 als F-35.

Vooralsnog zijn er totaal 3 dagen in de week waarop de F-16 wordt proefgedraaid en 2 dagen per week voor F-35 proefdraaien. De vergunde en gevraagde tijdsduur met betrekking tot proefdraaien is in onderstaand overzicht weergegeven.

Toestel	Proefdraaien vergund		Proefdraaien aangevraagd	
	Uur / dag	Uur / jaar	Uur / dag	Uur / jaar
F-16	18,7	4.678	9,4	1.405
F-35	0	0	2,7	268
Totaal	18,7	4.678	12,1	1.674

De precieze proefdraaiprogramma's en tijdsduur hiervan zijn beschreven in het akoestisch onderzoek (bijlage M04).

Door de vliegbasis is in een procedure vastgesteld onder welke voorwaarden het proefdraaien plaats dient te vinden. Van alle proefdraaiactiviteiten wordt een registratie bijgehouden, conform de vigerende vergunning.

1.2.2. *Neven- en onderhoudsactiviteiten F-35*

De F-35 wordt wanneer nodig gewassen. Dit gebeurt in de bestaande washangars. Het wassen van gevechtsvliegtuigen is een reeds vergunde activiteit. Er blijft voldaan worden aan de bestaande voorschriften (paragraaf 6.5.2 en 6.12.10 vergunning).

Er zijn geen wijzigingen met betrekking tot het onderhoud van de gevechtsvliegtuigen. De onderhoudswerkzaamheden en benodigde voorzieningen voor de F-35 zijn vergelijkbaar met die voor de F-16. Er worden geen nieuwe faciliteiten gerealiseerd.

1.3. Overzicht vigerende vergunningen en meldingen

Wabo-vergunning milieu	Datum	Kenmerk	Bevoegd gezag
Revisievergunning	14-06-2001	DGM/KvL/1178	Minister VROM
Wvo-vergunning	21-06-2001	WF.2000/00118	Wetterskip Friesland
Melding art. 8.19 Wm Plaatsing opslagloods	30-01-2002	2002000552	Minister VROM
Melding art. 8.19 Wm Wijziging in munitie opleg vliegtuig shelters	05-03-2002	1178.14 vN	Minister VROM
Melding art. 8.19 Wm Wijziging constructie tanks	11-11-2002	1178.16vN	Minister VROM
Melding art. 8.19 Wm MASS radar	04-03-2003	EV/1255	Minister VROM
Veranderingsvergunning Brandweeroefencontainer	06-11-2015	21833707 / 432292	Minister I&M
Milieuneutrale verandering OPS SIM gebouw	27-11-2015	22050308 / 4322215	Minister I&M
Veranderingsvergunning brandstoftank	09-05-2017	138892	Minister I&M
Milieuneutrale verandering wijziging inrichtingsgrens	17-07-2018	2018/0338	Minister I&W
Melding Activiteitenbesluit VPG gebouw	23-07-2018	2018/0355	Minister I&W
Melding Activiteitenbesluit hondenkennel	28-01-2019	2019/0472	Minister I&W
Milieuneutrale verandering accushop	Ingediend op 23-07-2019	OLO-nr 3801081	Minister I&W

In de milieuvergunning van 2001 zijn geen concrete geluidvoorschriften gesteld. Het juridische kader voor geluid is gebaseerd op onderstaande stukken.

Type document	Datum	Kenmerk	Bevoegd gezag
Ontheffing ingevolge de Wet Geluidhinder (Staatsgeheim)	12-10-1993	93.008276	De Kroon
Beschikking saneringsprogramma	31-8-1998	MBG 98074673	Minister VROM
Beschikking MTG-waarden	31-8-1998	MBG 98071100	Minister VROM
Revisievergunning	14-6-2001	DGM/KvL/1178	Minister VROM
Staatscourant (vastlegging geluidzone in Rarro)	29-12-2011	24012	Minister I&M

De geluidzone is eerst vastgelegd op 1 juli 1993, toen ingevolge van artikel 59 van de Wet geluidhinder van rechtswege een 50 dB(A) zone rondom de vliegbasis is vastgelegd. Op 12 oktober 1993 is ontheffing verleend van de Wet Geluidhinder, in afwachting van het saneringsprogramma.

In 1998 is het saneringsprogramma voor de vliegbasis vastgesteld en zijn de MTG-waarden van 261 woningen vastgelegd.

Het toetsingskader voor geluid is slechts minimaal vastgelegd in de Wm-revisievergunning van 2001. Op pagina 39 van de aanvraag, welke onderdeel uitmaakt van de beschikking, is het volgende geconcludeerd met betrekking tot grondgebonden activiteiten: "Ten gevolge van de bovengenoemde maatregelen is de gevelbelasting van alle woningen in de omgeving lager of gelijk aan de 55 dB(A) etmaalwaarde". Dit komt overeen met de MTG-waarden.

Zie voor de toetsing van de geluidwaarden verder paragraaf 6.5 en het rapport van het akoestisch onderzoek in bijlage M04.

1.4. Verzoek om flexibele vergunning

Verzocht wordt om flexibel met de gegevens uit de aanvraag om te gaan en cijfermatige onderbouwingen geen onderdeel uit te laten maken van de vergunning. Op deze manier wordt voorkomen dat bij minimale veranderingen een nieuwe aanvraagprocedure opgestart moet worden. Specifiek gaat het om de volgende bijlagen:

- M02a en M02b Plattegrondtekening
- M03 Toelichting bij aanvraag
- M04 Akoestisch onderzoek

1.5. Geheimhouding

Er wordt verzocht om op grond van artikel 19.3 Wet milieubeer een aantal bijlagen buiten de openbaarheid te houden in verband met het departementaal vertrouwelijk zijn van de gegevens. Ten behoeve van de openbaarmaking kan bijlage M02b als

tweede tekst worden beschouwd voor M02a en M03 (deze bijlage) voor M04 (akoestisch onderzoek).

2. Beleid en regelgeving

2.1. Besluit milieueffectrapportage

In het Besluit milieueffectrapportage is aangegeven voor welke inrichtingen de m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht geldt. Dit is opgenomen in respectievelijk onderdeel C en D van de bijlage bij dit Besluit.

Het proefdraaien van vliegtuigen wordt niet genoemd in onderdeel C of D van deze bijlage. Het betreft geen testbank voor proefdraaien zoals genoemd in categorie D 32.7 van de bijlage. Er geldt dus geen m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht.

2.2. Activiteitenbesluit milieubeheer

Vliegbasis Leeuwarden is een type C inrichting. Voor type C inrichtingen zijn bepaalde onderdelen van het Activiteitenbesluit van toepassing. Voor de nu aangevraagde activiteit zijn geen specifieke onderdelen van het Activiteitenbesluit van toepassing. Er worden geen nieuwe platformen of iets dergelijks aangelegd.

2.3. Voortoets Wet natuurbescherming

Het terrein van de inrichting is geen onderdeel van Natura-2000 gebied. Het dichtst bijzijnde natuurgebied is het Natura-2000 gebied de Groote Wielen, gelegen op circa 5 km afstand van de grens van de inrichting. Daarnaast ligt de inrichting op circa 5 km afstand van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS).

In het PAS zijn alle Natura 2000-gebieden opgenomen waar ten minste één stikstofgevoelig habitat voorkomt dat te maken heeft met overbelasting door stikstof. De Groote Wielen is hierin niet aangewezen. Het dichtstbijzijnde gebied waarin sprake is van overbelasting door stikstofdepositie is Nationaal Park de Alde Feanen, gelegen ten zuidoosten van de vliegbasis op circa 11,5 km afstand.

Het proefdraaiprogramma van de F-35 is aanzienlijk korter dan dat van de F-16. Ook worden er minder proefdraai beurten aangevraagd. De gevraagde proefdraaitijden zijn weergegeven in het overzicht in paragraaf 1.2.1. De gevraagde proefdraaitijden zijn circa 64 % minder dan de vergunde tijden.

De gevraagde tijden voor de ground support equipment (GSE) nemen toe ten opzichte van de vergunde situatie. Er is echter een worst case aanname gedaan voor de inzet van deze apparatuur, omdat er nog geen concrete gegevens zijn over de inzet van GSE tijdens het F-35 proefdraaien. De berekende toename is niet zo fors als de afname van de proefdraaiuren. Het brandstofverbruik van de GSE is

bovendien substantieel minder dan dat van het proefdraaien zelf. Op basis van deze gegevens kan er vanuit worden gegaan dat er in de gevraagde situatie niet meer stikstof uitgestoten zal worden dan in de vergunde situatie.

Gezien de afstand tot natuurgebieden zijn andere milieuverstoreningen, zoals verstoring door trillingen, geluid en/of licht op natuurgebieden, uit te sluiten.

3. Beschrijving milieuaspecten

3.1. Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de gegevens opgenomen waaruit blijkt dat de boogde verandering niet leidt tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieu, dan volgens de geldende vergunning is toegestaan. Naar aanleiding van het wassen van de F-35 komen er geen andere of extra afvalwaterstromen vrij.

3.2. Effecten voor water

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect water. Bij het proefdraaien wordt geen water gebruikt en ontstaat geen afvalwater. De platformen zijn reeds bestaand. Er zijn geen wijzigingen met betrekking tot afstromend hemelwater.

3.3. Effecten voor lucht

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect lucht. Zoals aangegeven in paragraaf 1.2.1 en 2.3 nemen de gevraagde tijden voor het proefdraaien af. Er is geen toename in het brandstofverbruik voor de totale grondgebonden activiteiten van de jachtvliegtuigen voorzien. Op basis hiervan kan er van uitgegaan worden dat de emissies naar de lucht van het proefdraaien niet zullen toenemen.

3.4. Effecten voor bodem

De beoogde verandering leidt niet tot andere of nadelige gevolgen voor het milieuaspect bodem. Er vinden geen bodembedreigende activiteiten plaats bij het proefdraaien.

3.5. Effecten op geluid

Voor de gevraagde verandering is een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Hierin zijn een maatgevende dag voor F-16 proefdraaien doorgerekend, een maatgevende dag voor F-35 proefdraaien en een maatgevende dag voor het F-16 en F-35

proefdraaien.¹ Voor het F-35 proefdraaien zijn twee scenario's doorgerekend; proefdraaien voor en in de shelters.

Om tot de resultaten te komen voor zowel het F-16 en F-35 proefdraaien, al dan niet op dezelfde dag, zijn deze mogelijkheden apart doorgerekend en opgeteld bij de overige activiteiten op de vliegbasis. Vervolgens is de maximale waarde van de resultaten genomen om de hoogste etmaalwaarden voor geluid te bepalen.

Deze etmaalwaarden voor geluid zijn op de ontvangerpunten uitgerekend. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat:

- De berekende 50 dB(A) etmaalwaardecontour binnen de zonegrens blijft.
- De berekende etmaalwaarden zijn op alle ontvangerpunten kleiner of gelijk aan de etmaalwaarden voor de vergunde situatie (referentiesituatie).
- Voor alle scenario's overschrijden de berekende 55 dB(A) etmaalwaarde contouren niet de 55 dB(A) etmaalwaarde contour voor de referentiesituatie.

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect geluid.

3.6. Effecten voor afvalstoffen

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect afvalstoffen. Er komen geen andere of extra afvalstoffen vrij bij het proefdraaien dan in de huidige situatie.

3.7. Effecten voor (externe) veiligheid

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect (externe) veiligheid. Bij het proefdraaien zijn geen gevaarlijke stoffen betrokken.

3.8. Effecten voor energieverbruik

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect energieverbruik. Er zijn geen relevante wijzigingen met betrekking tot het energieverbruik van de support equipment. Verwacht wordt dat het brandstofverbruik tijdens het proefdraaien van de F-35 minder is dan dat van de F-16. Dit omdat de proefdraaitijden afnemen ten opzichte van de vergunde situatie.

¹ Deze laatste optie wordt op het moment van indienen van de aanvraag nog akoestisch doorgerekend. Het akoestisch onderzoek wordt hier op korte termijn voor aangevuld. De hier weergegeven conclusies gelden ook voor dit scenario.

M04a: Addendum akoestisch rapport - bronbeschrijving

Activiteit	Omschrijving
F-16 proefdraaien	
AB	Proefdraaistand After Burner 150% vermogen
MIL	Proefdraaistand Military power 100% vermogen
Idle	Proefdraaistand ca. 63 tot 67% vermogen
73%	Vermogensstand proefdraaien
77%	Vermogensstand proefdraaien
80%	Vermogensstand proefdraaien
F-16 / F-35 support equipment	
Airco	Diesel aangedreven apparatuur voor leveren geconditioneerde lucht.
DA-1000	Diesel aggregaat + type. Levert elektrische spanning voor testen vliegtuigen.
Hycom	Hydraulische test unit. Levert hydraulische druk tijdens proefdraaien en onderhoud. Diesel aangedreven.
JAS-aggregaat	Jet Air starter. Een turbine welke gebruikt wordt voor de koeling van de motoren.
Helikopter proefdraaien – AB (Agusta Bell)-412	
Idle	lage proefdraaistand
100%	Proefdraaistand vol vermogen
Max. torque	Proefdraaistand extra vermogen
Ondersteunende apparatuur	
AFU	Assault Firing Unit
DA-450	Diesel aggregaat + type.
Hipir	High Power Illumination Radar; luchtdoelafweersysteem
CWAR	Continuous Wave Acquisition Radar; luchtafweersysteem
PCP	Integrated Platoon Command Post
Windturbine	Windmolen
Flycatcher	Mobiele vuurleidingsradar voor de luchtverdediging op korte afstand
Bellen	Waarschuwbellen bij de start- en landingsbaan
Hondenkennel	-

Activiteit	Omschrijving
F-35 proefdraaien	
MBIT t/m max. idle	Maintenance Built In Test laag vermogen
MBIT t/m max. HSLT	Maintenance Built In Test hoog vermogen
Pushback truck	Elektrisch aangedreven sleepvoertuig

Gegevens bevoegd gezag

Referentienummer

Datum ontvangst

Formulierversie
2019.01

Aanvraaggegevens

Publiceerbare aanvraag/melding

Aanvraagnummer	4630835
Aanvraagnaam	06C02 verandering proefdraaien F-35 en F16
Uw referentiecode	-

Ingediend op	01-10-2019
Soort procedure	Reguliere procedure

Projectomschrijving	De gevraagde verandering betreft het proefdraaien van de F-16 en F-35 na reparatie en onderhoud op één dag.
Opmerking	-
Gefaseerd	Nee
Blokkerende onderdelen weglaten	Nee
Kosten openbaar maken	Nee
Bijlagen die later komen	-
Bijlagen n.v.t. of al bekend	-

Bevoegd gezag

Naam:	Ministerie I&M alleen voor defensie
Bezoekadres:	Inspectie Leefomgeving en Transport Graadt van Roggenweg 500 Utrecht
Postadres:	Postbus 16191 2500BD Den Haag
Telefoonnummer:	088 489 00 00
E-mailadres:	aanvragenLBIS@ILenT.nl
Website:	www.ILenT.nl of www.Rijk.nl
Contactpersoon:	10 2 e
Bereikbaar op:	Kantoortijden

Overzicht bijgevoegde modulebladen

Aanvraaggegevens

Locatie van de werkzaamheden

Werkzaamheden en onderdelen

Inrichting of mijnbouwwerk oprichten of veranderen (Milieu)

- Milieuneutraal veranderen (voormalige 8.19 Melding Wm)

Bijlagen

Formulierversie
2019.01

Locatie

1 Adres

Postcode	8919AK
Huisnummer	7
Huisletter	-
Huisnummertoevoeging	500
Straatnaam	Keegsdijkje
Plaatsnaam	Leeuwarden

Gelden de werkzaamheden in deze
aanvraag/melding voor meerdere
adressen of percelen?

☐ Ja
☒ Nee

3 Toelichting

Eventuele toelichting op locatie	Betreft militair terrein; vliegbasis Leeuwarden, grotendeels gelegen in de gemeente Leeuwarden en deels in de gemeente Waadhoeke.
----------------------------------	---

Formulierversie
2019.01

Milieuneutraal veranderen (voormalige 8.19 Melding Wm)

Inrichting of mijnbouwwerk oprichten of veranderen (Milieu)

1 Milieuneutrale wijziging van de (werking van de) inrichting (Wabo art 2.1 lid 1 onder e en art 3.10 lid 3)

Beschrijf de voorgenomen verandering van de inrichting.

Zie bijlage M03.

Op grond van welke vergunning(en) is de inrichting opgericht dan wel in werking?

Zie bijlage M03.

Beschrijf van welke onderdelen van de vergunning(en) en de daaraan verbonden beperkingen en voorschriften wordt afgeweken en de mate waarin ervan wordt afgeweken.

Zie bijlage M03.

Wanneer voert u de voorgenomen verandering uit?

31-10-2019

Beschrijf waarom de verandering van de inrichting of de werking daarvan niet leidt tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieu.

Zie bijlage M03.

Beschrijf waarom het maken van een milieueffectrapport als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer niet verplicht is.

De gevraagde activiteit wordt niet genoemd in onderdeel C of D van de bijlage bij het besluit mer.

Beschrijf waarom de verandering niet leidt tot een andere inrichting dan waarvoor eerder een vergunning is verleend.

Zie bijlage M03.

Bijlagen

Formele bijlagen

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
A01_Overzicht_bijlagen_MNV	06C02 A01 Overzicht bijlagen_MNV.pdf	Anders	2019-10-01	In behandeling
A02_Aanbiedingsbrief.pdf	06C02 A02 Aanbiedingsbrief.pdf	Anders	2019-10-01	In behandeling
M01_Situatietekening.pdf	06C02 M01 Situatietekening.pdf	Situatietekening milieu	2019-10-01	In behandeling
M02b_Plattegrondtekening_OPENBAAR	06C02 M02b Plattegrondtekening_MNV_OPENBAAR.pdf	Plattegrond Milieu	2019-10-01	In behandeling
M03_Toelichting_bij_aanvraag_sc_3	06C02 M03 Toelichting bij aanvraag_milieuneutraal scenario 3.pdf	Anders	2019-10-01	In behandeling

Bijlage A01: Overzicht bijlagen aanvraag omgevingsvergunning

ALGEMEEN

Nr.	Titel bijlage	Gelinkt in OLO aan bijlage	Datum ingediend
A01	Overzicht bijlagen (dit document)	➤ Anders	1-10-2019
A02	Aanbiedingsbrief	➤ Anders	1-10-2019

MILIEU

Nr.	Titel bijlage	Gelinkt in OLO aan bijlage	Datum ingediend
M01	Situatietekening	➤ Situatietekening milieu	1-10-2019
M02a	Plattegrondtekening <i>departementaal vertrouwelijk</i>	➤ N.v.t.	1-10-2019
M02b	Plattegrondtekening <i>openbaar</i>	➤ Plattegrond milieu	1-10-2019
M03	Toelichting bij aanvraag	➤ Anders	1-10-2019
M04a	Akoestisch onderzoek scenario 1 en 2 <i>departementaal vertrouwelijk</i>	➤ N.v.t.	1-10-2019
M04b	Akoestische notitie scenario 3	➤ N.v.t.	1-10-2019

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 16169 2500 BD Den Haag

Inspectie Leefomgeving en Transport
Team Leefomgeving bedrijven en infra
t.a.v. 102 e
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

WaboAIB@ilent.nl

Rijksvastgoedbedrijf
Directie Vastgoedbeheer
Klant &
Vastgoedmanagement |
Sectie
Omgevingsmanagement
Sint Jacobsstraat 16, Utrecht
Postbus 16169
2500 BD Den Haag

Contactpersoon

102 e

102 e @rijksoverheid.nl

Datum 1 oktober 2019
Betreft Aanvraag 3^e scenario proefdraaien F-35 Vliegbasis Leeuwarden

Ons kenmerk
707260

KvK nummer
65890604

BTW nummer
NL8563.05.765.B.01

Geachte heer/mevrouw,

Bij deze bied ik u de aanvraag conform de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aan voor de wijziging van activiteiten van de Vliegbasis Leeuwarden (objectcode 06C02). Het betreft een aanvraag voor een derde bedrijfssituatie voor het proefdraaien van gevechtsvliegtuigen. Een nadere toelichting vindt u in de aanvraag en de bijlagen. Verzocht wordt de vergunning op naam te stellen van:

Commandant Vliegbasis Leeuwarden
102 e
MPC 80A
Postbus 8762
4820 BB Breda

Daar het niet mogelijk is de ondertekening van de aanvraag op het digitale formulier uit te voeren, verzoek ik u de ondertekening van deze brief als ondertekening van de aanvraag te beschouwen.

Voor vragen omtrent deze aanvraag kunt u contact opnemen met mevr. 102 e 102 e, adviseur milieu van het Rijksvastgoedbedrijf. U kunt haar bereiken via de contactgegevens zoals op deze brief weergegeven.

De staatssecretaris van Defensie,
namens deze,

ing. C.R. Hakstege
Hoofd sectie Omgevingsmanagement

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Informatie bij aanvraag
omgevingsvergunning
milieuneutrale verandering

Vliegbasis Leeuwarden (06C02)

Versie	1
Datum	1 oktober 2019
Status	Definitief

Colofon

Versie 1

Contactpersoon 10 2 e
[redacted]

10 2 e [redacted]@rijksoverheid.nl
Rijksvastgoedbedrijf
Vastgoedbeheer
Klant & Vastgoedmanagement
Sectie Omgevingsmanagement | Cluster
Vergunningen Brandveiligheid, Milieu & Water
Sint Jacobsstraat 16, Utrecht
Postbus 16169
2500 BD Den Haag

Inhoud

1. Algemeen	4
1.1. Inleiding	4
1.2. Beschrijving van de voorgenomen verandering	4
1.3. Overzicht vigerende vergunningen en meldingen	6
1.4. Verzoek om flexibele vergunning	7
1.5. Geheimhouding	7
2. Beleid en regelgeving	7
2.1. Besluit milieueffectrapportage	7
2.2. Activiteitenbesluit milieubeheer	8
2.3. Voortoets Wet natuurbescherming	8
3. Beschrijving milieuaspecten	8
3.1. Inleiding	8
3.2. Effecten voor water	9
3.3. Effecten voor lucht	9
3.4. Effecten voor bodem	9
3.5. Effecten op geluid	9
3.6. Effecten voor afvalstoffen	9
3.7. Effecten voor (externe) veiligheid	10
3.8. Effecten voor energieverbruik	10

1. Algemeen

1.1. Inleiding

Vliegbasis Leeuwarden is één van de twee "Main Operating Bases" van de Koninklijke Luchtmacht en is de thuisbasis van het met F-16's opererende 322 Squadron. De gevechtsvliegtuigen F-16 worden de komende jaren vervangen door de F-35 Lightning II. Per oktober 2019 worden de eerste twee F-35's gestationeerd op de vliegbasis Leeuwarden. In de eindsituatie zouden er 22 F-35's gestationeerd moeten zijn op de vliegbasis en geen F-16's meer. Voor Leeuwarden wordt deze situatie voorzien voor eind 2022.

Namens Vliegbasis Leeuwarden wordt een milieuneutrale verandering aangevraagd op de vergunde situatie. De gevraagde verandering betreft de akoestische situatie voor het proefdraaien van de F-16 en F-35 na reparatie en onderhoud op dezelfde dag.

Op 24 juli jl. is reeds een aanvraag gedaan voor het F-35 proefdraaien. Hierop is op 5 september jl. beschikt. Hierin is de mogelijkheid voor het op dezelfde dag proefdraaien van een F-16 en F-35 nog niet akoestisch doorgerekend. Deze aanvraag bevat de akoestische doorrekening voor deze specifieke bedrijfssituatie en kan daarmee beschouwd worden als een aanvulling op de eerdere aanvraag voor het F-35 proefdraaien.

Het proefdraaien na reparatie en onderhoud betreft niet het proefdraaien voorafgaand aan een vlucht. Deze laatste activiteit wordt niet gerekend tot het grondgeboden geluid en wordt derhalve gereguleerd middels de Luchtvaartwet. Deze aanvraag betreft alleen de grondgebonden activiteiten van de F-35, met de nadruk op het proefdraaien.

Dit document geeft een nadere beschrijving van de gevraagde verandering en de effecten op het milieu.

1.2. Beschrijving van de voorgenomen verandering

Na reparatie en onderhoud van de gevechtsvliegtuigen worden verschillende testen uitgevoerd, waaronder een grondtestprogramma. De gevechtsvliegtuigen moeten 24 uur per dag, 7 dagen per week inzetbaar zijn. Defensie vraagt daarom de mogelijkheid om 7 dagen per week te kunnen proefdraaien na onderhoud. In het algemeen zal het proefdraaien na reparatie en onderhoud echter op werkdagen plaatsvinden. Zie voor een nadere beschrijving van de proefdraaitijden de akoestische rapportage en notitie (bijlage M04a en M04b).

Het F-35 grondtestprogramma wordt uitgevoerd op het noord platform, op het platform bij Duitse baan en in of voor de noordelijke shelters. Bij hoge uitzondering

wordt er proefgedraaid bij de Quick Reaction Alert (QRA). Deze situatie is vanwege het niet planbare incidentele karakter niet opgenomen in de representatieve bedrijfssituatie voor het akoestisch onderzoek. Zie bijlage M02a voor de locatie binnen de inrichting.

De F-35's worden met een elektrisch aangedreven sleepvoertuig van de onderhoudshangar of shelter naar de proefdraailocaties gebracht. Het proefdraaien vindt over het algemeen in of voor de shelters plaats. Het "HSLT" (High Speed Low Trust) proefdraaiprogramma wordt op platformen uitgevoerd welke meer centraal op de vliegbasis zijn gelegen. De toestellen worden vervolgens met het sleepvoertuig naar de onderhoudshangar of shelters teruggebracht.

Wanneer de accu van de F-35 leeg is, wordt er bij de start van een proefdraaibeurt gebruik gemaakt van diesel aangedreven start-up equipment. Dit gebeurt incidenteel bij de shelters. Bij het proefdraaien op platforms wordt gebruik gemaakt van de start-up equipment, omdat daar geen beschikking is over de juiste elektra aansluitingen.

Er wordt slechts één gevechtsvliegtuig tegelijkertijd proefgedraaid binnen de inrichting. Er is onderscheid gemaakt in een drietal representatieve bedrijfssituaties (scenario's):

1. Een dag proefdraaien van de F-16,
2. Een dag proefdraaien van de F-35, en
3. Een dag proefdraaien van zowel F-16 als F-35.

Deze aanvraag betreft de derde bedrijfssituatie.

Vooralsnog zijn er totaal 3 dagen in de week waarop de F-16 wordt proefgedraaid en 2 dagen per week voor F-35 proefdraaien. De vergunde en gevraagde tijdsduur met betrekking tot proefdraaien is in onderstaand overzicht weergegeven. Dit is inclusief de gevraagde tijden in de aanvraag van 24 juli jl.

Toestel	Proefdraaien vergund		Proefdraaien aangevraagd	
	Uur / dag	Uur / jaar	Uur / dag	Uur / jaar
F-16	18,7	4.678	9,4	1.405
F-35	0	0	2,7	268
Totaal	18,7	4.678	12,1	1.674

De precieze proefdraaiprogramma's en tijdsduur hiervan zijn beschreven in het akoestisch onderzoek bij de aanvraag van 24 juli (bijlage M04a) en de bij deze aanvraag horende akoestische notitie (bijlage M04b).

Door de vliegbasis is in een procedure vastgesteld onder welke voorwaarden het proefdraaien plaats dient te vinden. Van alle proefdraaiactiviteiten wordt een registratie bijgehouden, conform de vigerende vergunning.

1.3. Overzicht vigerende vergunningen en meldingen

Wabo-vergunning milieu	Datum	Kenmerk	Bevoegd gezag
Revisievergunning	14-06-2001	DGM/KvL/1178	Minister VROM
Wvo-vergunning	21-06-2001	WF.2000/00118	Wetterskip Friesland
Melding art. 8.19 Wm Plaatsing opslagloods	30-01-2002	2002000552	Minister VROM
Melding art. 8.19 Wm Wijziging in munitie opleg vliegtuig shelters	05-03-2002	1178.14 vN	Minister VROM
Melding art. 8.19 Wm Wijziging constructie tanks	11-11-2002	1178.16vN	Minister VROM
Melding art. 8.19 Wm MASS radar	04-03-2003	EV/1255	Minister VROM
Veranderingsvergunning Brandweeroefencontainer	06-11-2015	21833707 / 432292	Minister I&M
Milieuneutrale verandering OPS SIM gebouw	27-11-2015	22050308 / 4322215	Minister I&M
Veranderingsvergunning brandstoftank	09-05-2017	138892	Minister I&M
Milieuneutrale verandering wijziging inrichtingsgrens	17-07-2018	2018/0338	Minister I&W
Melding Activiteitenbesluit VPG gebouw	23-07-2018	2018/0355	Minister I&W
Melding Activiteitenbesluit hondenkennel	28-01-2019	2019/0472	Minister I&W
Milieuneutrale verandering F-35 proefdraaien	05-09-2019	2019/0660	Minister I&W
Milieuneutrale verandering accushop	Ingediend op 23-07-2019	OLO-nr 3801081	Minister I&W

Het toetsingskader voor geluid is slechts minimaal vastgelegd in de Wm-revisievergunning van 2001. Op pagina 39 van de aanvraag, welke onderdeel uitmaakt van de beschikking, is het volgende geconcludeerd met betrekking tot grondgebonden activiteiten: "Ten gevolge van de bovengenoemde maatregelen is de gevelbelasting van alle woningen in de omgeving lager of gelijk aan de 55 dB(A) etmaalwaarde". Dit komt overeen met de MTG-waarden.

Naast de revisievergunning zijn geluidvoorschriften gesteld in de milieuneutrale verandering van 5 september jl. Deze geluidvoorschriften vormen, samen met de 55 dB(A) etmaalwaarde uit de revisievergunning, het referentiekader voor deze aanvraag.

Zie voor de berekening van de geluidwaarden verder paragraaf 3.5 en de akoestische notitie in bijlage M04b.

1.4. Verzoek om flexibele vergunning

Verzocht wordt om flexibel met de gegevens uit de aanvraag om te gaan en cijfermatige onderbouwingen geen onderdeel uit te laten maken van de vergunning. Op deze manier wordt voorkomen dat bij minimale veranderingen een nieuwe aanvraagprocedure opgestart moet worden. Specifiek gaat het om de volgende bijlagen:

- M02a en M02b Plattegrondtekening
- M03 Toelichting bij aanvraag
- M04a Akoestisch rapport scenario 1 en 2
- M04b Akoestische notitie scenario 3

1.5. Geheimhouding

Er wordt verzocht om op grond van artikel 19.3 Wet milieubeer een aantal bijlagen buiten de openbaarheid te houden in verband met het departementaal vertrouwelijk zijn van de gegevens. Ten behoeve van de openbaarmaking kan bijlage M02b als tweede tekst worden beschouwd voor M02a en M03 (deze bijlage) voor M04a en M04b (akoestische rapportage en notitie).

2. Beleid en regelgeving

2.1. Besluit milieueffectrapportage

In het Besluit milieueffectrapportage is aangegeven voor welke inrichtingen de m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht geldt. Dit is opgenomen in respectievelijk onderdeel C en D van de bijlage bij dit Besluit.

Het proefdraaien van vliegtuigen wordt niet genoemd in onderdeel C of D van deze bijlage. Het betreft geen testbank voor proefdraaien zoals genoemd in categorie D 32.7 van de bijlage. Er geldt dus geen m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht.

2.2. Activiteitenbesluit milieubeheer

Vliegbasis Leeuwarden is een type C inrichting. Voor type C inrichtingen zijn bepaalde onderdelen van het Activiteitenbesluit van toepassing. Voor de nu aangevraagde activiteit zijn geen specifieke onderdelen van het Activiteitenbesluit van toepassing. Er worden geen nieuwe platformen of iets dergelijks aangelegd.

2.3. Voortoets Wet natuurbescherming

Het terrein van de inrichting is geen onderdeel van Natura-2000 gebied. Het dichtstbijzijnde natuurgebied is het Natura-2000 gebied de Groote Wielen, gelegen op circa 5 km afstand van de grens van de inrichting. Daarnaast ligt de inrichting op circa 5 km afstand van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS).

In het voormalige PAS zijn alle Natura 2000-gebieden opgenomen waar ten minste één stikstofgevoelig habitat voorkomt dat te maken heeft met overbelasting door stikstof. De Groote Wielen is hierin niet aangewezen. Het dichtstbijzijnde gebied waarin sprake is van overbelasting door stikstofdepositie is Nationaal Park de Alde Feanen, gelegen ten zuidoosten van de vliegbasis op circa 11,5 km afstand.

Het proefdraaiprogramma van de F-35 is aanzienlijk korter dan dat van de F-16. Ook worden er minder proefdraai beurten aangevraagd. De gevraagde proefdraaitijden zijn weergegeven in het overzicht in paragraaf 1.2. De gevraagde proefdraaitijden zijn circa 64 % minder dan de vergunde tijden.

De gevraagde tijden voor de ground support equipment (GSE) nemen toe ten opzichte van de vergunde situatie. Er is echter een worst case aanname gedaan voor de inzet van deze apparatuur, omdat er nog geen concrete gegevens zijn over de inzet van GSE tijdens het F-35 proefdraaien. De berekende toename is niet zo fors als de afname van de proefdraaiuren. Het brandstofverbruik van de GSE is bovendien substantieel minder dan dat van het proefdraaien zelf. Op basis van deze gegevens kan er vanuit worden gegaan dat er in de gevraagde situatie niet meer stikstof uitgestoten zal worden dan in de vergunde situatie.

Gezien de afstand tot natuurgebieden zijn andere milieuverstoringen, zoals verstoring door trillingen, geluid en/of licht op natuurgebieden, uit te sluiten.

3. Beschrijving milieuaspecten

3.1. Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de gegevens opgenomen waaruit blijkt dat de boogde verandering niet leidt tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieu, dan volgens de geldende vergunning is toegestaan.

3.2. Effecten voor water

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect water. Bij het proefdraaien wordt geen water gebruikt en ontstaat geen afvalwater. De platformen zijn reeds bestaand. Er zijn geen wijzigingen met betrekking tot afstromend hemelwater.

3.3. Effecten voor lucht

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect lucht. Zoals aangegeven in paragraaf 1.2 en 2.3 nemen de gevraagde tijden voor het proefdraaien af. Er is geen toename in het brandstofverbruik voor de totale grondgebonden activiteiten van de jachtvliegtuigen voorzien. Op basis hiervan kan er van uitgegaan worden dat de emissies naar de lucht van het proefdraaien niet zullen toenemen.

3.4. Effecten voor bodem

De beoogde verandering leidt niet tot andere of nadelige gevolgen voor het milieuaspect bodem. Er vinden geen bodembedreigende activiteiten plaats bij het proefdraaien.

3.5. Effecten op geluid

Voor de gevraagde verandering is een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Hierin is een maatgevende dag voor het F-16 en F-35 proefdraaien doorgerekend. Voor het F-35 proefdraaien zijn twee scenario's doorgerekend; proefdraaien voor en in de shelters.

Om tot de resultaten te komen voor zowel het F-16 en F-35 proefdraaien, zijn deze mogelijkheden apart doorgerekend en opgeteld bij de overige activiteiten op de vliegbasis. Vervolgens is de maximale waarde van de resultaten genomen om de hoogste etmaalwaarden voor geluid te bepalen.

Deze etmaalwaarden voor geluid zijn op de ontvangerpunten uitgerekend. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat:

- De berekende 50 dB(A) etmaalwaardecontour binnen de zonegrens blijft.
- De berekende geluidwaarden op alle ontvangerpunten kleiner of gelijk zijn aan de vergunde waarden uit de beschikking van 5 september jl.

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect geluid.

3.6. Effecten voor afvalstoffen

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect afvalstoffen. Er komen geen andere of extra afvalstoffen vrij bij het proefdraaien dan in de huidige situatie.

3.7. Effecten voor (externe) veiligheid

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect (externe) veiligheid. Bij het proefdraaien zijn geen gevaarlijke stoffen betrokken.

3.8. Effecten voor energieverbruik

De beoogde verandering leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieuaspect energieverbruik. Er zijn geen relevante wijzigingen met betrekking tot het energieverbruik van de support equipment. Verwacht wordt dat het brandstofverbruik tijdens het proefdraaien van de F-35 minder is dan dat van de F-16. Dit omdat de proefdraaitijden afnemen ten opzichte van de vergunde situatie.